

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Elszétel ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kizáratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Földet a népnek!

Míg idehaza közjogi harcok foglalják le a nemzeti állam vezetőit, gazdasági boldogulásunk, a nép és a magyar föld rovására: szerte a világon az újabb, helyes szociális eszmék terjedését ünneplik a népek milliói. A hatalmasok közlekedését a néphez, az együtt működés lehetőségét s ezzel országok megerősítését és fejlődését.

Angol és franciaország vezet a helyes szociális eszmék terjedésében. Amott egy angol kincstári kancellár hirdeti a nép javát célzó törekvések szükségességét, emitt maga **B r i a n d** a francia miniszterelnök áll az újabb szociális eszmék terjesztésének élére s egy beszédben a következőket fejtegette:

»Gondoskodnia kell az államnak a lakosság minden rétegének jólétéről. Meg kell könnyíteni a tulajdonszerzést a nép egyszerű fiai számára.«

Ime így beszél egy miniszter Franciaországban. Nem hirdeti a harcot, csak arra a munkára hívja föl a nemzetét, amely a kisemberek, a földéhes nép kielégítését tartja szem előtt.

Jóltevő munka ez, erős, öntudatos munka, a melyhez azt hisszük, hogy **B r i a n d** a k sikertüni fog megnyerni a francia közvéleményt.

Mi nálunk, a magyar kisbirtokosság igazaiért és boldogulásáért küzdők szintén ezt hirdetjük már évek hosszú sora óta.

Megkönnyebbiteni a földszerzést, földhöz juttatni a népet a kötött birtokok felszabadításával, tisztességes megváltásával. Azok a nagybirtok tömbök, amelyek ma beruházások nélkül csupán arra jők, hogy zsarolják a magyar földet, — felszabadítva s olyanok kezére juttatva, akik produktív munkájukkal áldást hozó mezőgazdálkodást folytatnának az általuk megvert darab földön — nyereség volna a hazára és a magyar nemzetre.

De nálunk úgy vagyunk ezzel, hogy aki ezen eszméket propagálja, szocialista, radikális földosztó, meg ehhez hasonló elnevezésekben részesül, holott a legműveltebb államok első férfiai szállnak sikra ezen helyes szociális eszmék terjesztésére.

Idéztük előbb a francia miniszterelnök szavait, lássuk miként beszélt **Lloyd George** miniszter, az angol kincstári kancellár.

Azt mondta egyik legújabb felsőházi beszédben, hogy a nép méltán kérdezheti, miért nem érvényesülhetne ő is, a mikor van ereje, tehetsége hozzá? A hatalmasok, a földbirtok urai tették rabszolgájukká a népet, mert megakadályozták azt, hogy a nép is földhöz jusson. Kötötté jelentették a földet, a melyet a családi tradíció folytán örököltek. Ki felelős ezért az állapotért — kéri az angol miniszter — ki az oka annak, hogy egyik ember egész életet tölt el, hogy bizonytalan ekzisztenciához jusson, a másik pedig egy semmittevő. De a kötött

birtok ura naponta több jövedelemre tesz szert, mint szegény szomszédja egy esztendő alatt.

Ezek egy angol miniszter szavai. Nálunk ha valaki ilyen eszméket hangoztat, kövel dobálják meg, rá fognak minden rosszat, rá azt, hogy szocialista, osztályfelforgató. Szóval minálunk még nem értik az újabb, a helyes szociális eszméket, azért, mert ezekre még nem érett még meg Magyarország.

Pedig ezen eszmék terjedése nélkül nem fogunk tudni zöldre ágra vergődni, nem fogjuk tudni megtalálni a nép, a nemzet boldogulásának útját.

Igenis, e hazában is szükség van arra, hogy a kötött birtokok temérdek területének egy része hozzátérhetővé tétessék a nép számára, hogy azon megtalálhassa jövő boldogulását.

A népek történetének érdekes jelenségei a francia és angol szociális harcok. Vajha mi is, az áldatlan közjogi csetepaték után, ilyenekre fordíthatnánk egész erőnket.

Erölködések a fúzió körül. A bécsi lapok egyrésze **Kristóffy József** kihaltasáról s előtérbe nyomulásáról, a másik része **Andrássy Gyula** gróf miniszterelnökségéről, a magyar sajtó pedig nagyobára a tiszta hatvanhetes koncentrációról ír és mesél különbözőbb különösebb történeteket. Az igazság pedig most is csak az, hogy a vezérek a fúziót készítik elő. Alkotmánypártiak, mérsékelt függetlenségiek és ő szabadelvek egyesítéséről van szó egy

TARSA.

Kleopátra.

Ugy szomjazom, emésztő tűz hevit,
Szintútg tele serlegem!
Gyönyörű mámor hullamaiba
A lelkemet hadd temetem!
Antónius jöjj, simulj közelb,
Ajkamra égő ajkadat!
A csókom nem volt soha perzselöbb,
S az ölelésem szilajabb!

»Ami gyönyört csak ad a szerelem,
Pazarul szórja mind reánk.
Irgyejfék meg fent az Istenek
Az utolsó nászjezsakánk!
Mit bánom én már, győz-e seregünk,
Kie lesz a harci babér.
A csókod, ó én Antóniusom,
Cézár kincsénél többet ér.«

... Kigylu keleten a hajnali fény
Vérpirosan kel fel sugara
Győzemi harsona hangja riad,
Közleg Oktávian hada.
»Edesem, ég veled, veszve a trón,

E világ már nem a miénk.
Uj kikelet örök mámorea vár
A csillagokba fent ...

N. Papp Dezső.

Keletről.

(Aprósdogok)

Irta: **Nemeth Gyula.**

A testvér török nemzet képviselőháznak küldöttsége nemsokára itt lesz a magyar fővárosban.

Nincs rá okunk, hogy valami szertelenül büszkék legyünk a megtiszteltetésre; nem a rokokoszenv, még csak nem is az érdek hozza ide őket. Hanem hogy épp az útjukba esünk: aztan meg az ujjaszületett nemzet küldöttségének, mely először akar fűdni az elismeres arjában, vajjon ki lehetne kerülni a nagy hangok és harsány eljének országát? Hogy azoknak, a miket a levegőben elpufogtatunk, sem a törökök, sem mi nem látjuk semmi hasznát, ez nem baj. A törökök örüni fognak. Régi igazság, hogy a ki a sir szeléről visszalépve kezdi élvezni

az élet örömeit, sokkal hiúbb, mint a ki teljes erejében van. Mi aztan még jobban örülünk, mint minden csilógó semminck, kis gyerekek (meg nagyon öreg emberek) szokása szerint.

Nincs hatásunk a törökökre.
A török bamulja az angolt; a nagy hajókat, a hatalmas gépeket, a sok pénzt; csodalja a németet; a virágzó művészetet, a nemzeti nagyságot. Örül s két kézzel kap rajta, ha ezektől valamit kaphat.
Mink van nekünk?
Mit tudnánk mi adni?

Legyünk jóhiszeműek; mondjuk, hogy egyben-másban kevesebbet, rosszabbat, de önzetlenebbül, mint a Nyugat.

Hanem munkakedv és akarat, hogy ezt megtegyük: az nincs bennük egy csepp sem.

Nem is igen ismernek bennünket. De hogy az ő részükrol megvan a jóakarát, az kétségtelen. Az előkelőbb török urak sokkal jobban ismernek bennünket, mint mi őket. Ime, egy ember közülük:

Ismail Mirza bégnek a vendége voltam a nyaron Bakosiszrajban, a régi krimi tatárok dicső székhelyén.

uj többségi pártban. Ez irányban napok óta folynak a puhatolódzások és tanácskozások, amelyeket maga Wekerle Sándor miniszterelnök vezet. A tervet pedig akként óhajtják realizálni, hogy a koalíciós kabinet fölmertése után következze egy parlamentaris átmeneti kormány, amelybe az új pártalakulás exponensei bevéndők és amely csak addig vezetne az ügyeket, amíg a békés kibontakozás művét nyélbe nem ütne, vagy egy választás a legyőzelemre juttatni meg nem kísérlelné.

Ennek a kormánynak az élére Wekerle Andrássy gróffal és Kossuth Ferencel együtt, Wlassics Gyulát, a közigazgatási bíróság elnökét szemelte ki. Erről a kombinációról a király is teljes fölvilágosítást Zichy Aladár gróf révén, akit audiencián fogadott. A korona rokonszenvesen fogadta a tervet s hozzájárulást adta a kivételéhez. Ezért szenvedet hasznát Wekerle bécsi útja csak akkor fog a miniszterelnök a Burgban jelentkezni ha már valami eredményt vihet magával. A képviselőház keddig tartó szünete igen kedvező alkalmat ad az alkudozások folytatására, amelyek ha sikerre vezetnek, a hét folyamán végre a hivatalos lap közölheti majd Wekerle fölmertését és utódjának kinevezését.

Ez az utód — amint említettük — valószínűleg Wlassics, a volt közoktatásügyi miniszter lesz. Wlassics csütörtökön a képviselőházban járt és azonnal Wekerle-hez sietett, aki az előző napon Desseffy Aurél gróffal és Lang Lajos volt kereskedelmi miniszterrel is hosszabban konferált a megoldás ügyében. A miniszterelnök előbbnégyesem-között tanácskozott Wlassicsal, majd az üléséből behívta Kossuthot, Andrássyt és Apponyit, hogy így ötösben beszéljék meg a teendőket. Wlassics ragaszkodik ahhoz, hogy az ő vállalásokat a parlament többség támogassa s neki idemnitást szavazzon meg. Csak ha ezt biztosítani tudják a vezérek, akkor fogadják el a

megbízást, amelynek célja volna a újtként a tárgyalásokat vezetni, illetve az a párt kristályosodási folyamatát befejezéshez juttatni. A pártvezérek igen szívesen fogadták Wlassicsot, de még végső elhatározásukat nem közölhették vele, újabb eszmecserék után esetleg megállapodásra kerül a sor. A miniszterelnöktől kijövet Wlassics a kérdészködésre csak annyit mondott, hogy a dolgok jelen stádiumában igazán nem volna helyes nyilatkozatot tenni.

*

Értesülésünk szerint Wlassics nagybárá a mostani államtitkárokból, ha lehet, a politikusokból állítaná össze a kabinetjét, föltéve, hogy az egész akció nem dől dugába. Így számít Szerényi Mezőffy, Molnár Viktor támogatására a mostani miniszterek közül Josipovichra, Jekelfalusra. A pénzügyi tárcát Lang Lajosnak szánta, míg a király személye körüli miniszteriséget egy alkotmánypárti magánának ajánlta fel. Természetesen az egész terv megemselni, amint a többséget a pártvezérek garantálni nem tudják, mert imparlamentaris kísérlethez Wlassics nem dobja oda a nevét.

Justh Gyula elnöki fogadjában a miniszterek tanácskozásával párhuzamosan vagy 25 bank-függetlenségi gyűlt össze, akik a jövő eshetőségeit vitatták meg. Itt megalapodtak, hogy a bankbizottság jelentését a csütörtöki gyűlés napirendjére tűzik ki. Ha a Ház üléseit királyi kéziratral elnapolnák, akkor proklamációval fordulnak a nemzethez s a parlament elnémitásért azt a kormányt teszik felelőssé, mely azt a királyi kéziratot ellenjegyzé. Ha olyan kormány jön, mely nem gyökerezik a parlamentben, annak bizalmatlanságot szavaznának.

Uj szabályok a rendőri büntető-eljárásban.

Írta: Jeszenszky Géza dr. ügyvéd.

Csaknem szállóigévé vált már, hogy Ma-

lános elemi oktatást. Jarjanak iskolába a lányok is. De mivel az állam szegény, fizesse nek tandíjat a szülők. Ennek fejében hozzanak be tisztességes rendszert a tanításba. Ne gondold, hogy a mi néptünk elzárkóznék a tudomány elől. Szívesen fizet, csak lássa, hogy a gyermekei tudnak írni, olvasni. A török iskolákat egészen az én rendszerem szerint fogják szervezni, mert a mostaniak nagyon rosszak. Mindjárt ott a gyűlésen összegyűjtöttünk valamelyes összeget; azt ilyen célokra fogják fordítani.

Ettől az embertől — a ki különben tiszteletbeli tagja az újonnan megalakult török tudományos társaságnak, a Türk Dircenginek — azt kérdeztem egyszer:

— Miért nem veszték el jó szívvel, a mit az oroszok adnak, hiszen jóakarattal teszik.

— Nektek is jóakarattal adta József császár a tizennyolcadik század hetvenes éveiben, meg a következőkben, a mit adott.

Csak elbámultam. Még az sem jutott eszembe, hogy megkérdézzem:

— Honnan tudsz te, efendim, a tizennyolcadik század hetvenes és következő éveiről?

Az nem is csodálatos, hogy az önálló bankról, meg a katonai vezényszóráról kérdészködött.

Ragyogó szemmel beszélt a török-tatár faj szaporodásáról.

— Eddig az Iszlám fogott bennünket a haladásban, vagy legalább is azt hitték; hogy

gyarosrság a kihágások országa. Nem azért, mintha ezeket az apróbb büntetendő cselekményeket más államokban is nem üldöznek, hanem ama zavar és tájékozatlanság folytán, mely az igazságszolgáltatás e területén ugy a büntetendő cselekmények egész anyaga, mint a különféleképp szabályozott büntető-eljárás tekintetében keletkezett, a mely állapot, következménye az, hogy senki sem tudja, mikor követ el kihágást. Különböző törvények, a miniszteri rendeletek egész tömege, azután törvényhatósági és városi szabályrendeletek annyi kihágást statulálnak, hogy rajtuk eligazodni csaknem eligazodni csaknem képtelenség. Teljessé tette a zúrvartat, hogy a kihágások büntetése nemcsak a rendes bíróságok és a közigazgatási (rendőri) hatóságok előtt más-más eljárás szerint történik, hanem még azokban a kihágásokban is, a melyek a rendőri hatóságok alá tartoznak, a kihágások egyes nemei szerint különböző az eljárás.

E bajok egyik felét: a rendőri büntető-eljárás különbözőségét van hivatal megszüntetni az a belügyminiszteri és igazságügyminiszteri rendelet, melyet az előbbi e hónap 1-én bocstott ki a rendőri büntető-eljárás egységes szabályozása tárgyában.

Ez a rendelet sok részében igen közelről érdeklő a nagyközönséget. Hiszen a legdemokratikusabb jellegű kihágástól: a hatósági engedelem nélkül való kolduslástól kezdve az arisztokracia divatos kihágásáig: a sebes hájtásig, a közönség minden rendű és rangú része lépten-nyomon belebotlik valami szabályba, a mely kihágást statulál.

Már ezért sem érdeketlen az új rendőri büntető-eljárás. De nem érdeketlen különösen azért, mert ez a kétszáznyolcvanhat szakaszból álló kis kodex sok olyan teljesen új intézményt fog életbeléptetni, a melyek eddig nálunk a büntető-eljárásban egészen ismeretlenek voltak és a melyekkel éppen ezért meg kell ismerkednünk.

Iyen új intézmény elsősorban, hogy a közvád képviselote bevonul immár a rendőri, büntető eljárásba is. Kifogásolni lehet ugyan hogy egyelőre majdnem csak elvileg, mert a rendelet szerint azt, hogy a tiszti ügyésznek mint közvádiónak föllépése mely esetekben szükséges az eljárás megindításához és folytatásához, — csak egy későbbi rendelettel igéri szabályozni. De be kell ismernünk, hogy e kérdést gyakorlatilag másképp alig lehetett volna egyelőre megoldani. A hivatalból üldözött kihágásoknál ugyanis a közvád kötelezővé tétele minden elsőfokú rendőri büntetőbíróság előtt egy tiszti ügyész alkalma-

az fog. Most ez a védőbástyánk az oroszokkal szemben. Husz millió tatar van Oroszországban s ez a szám folyvást nagybodik. Mig harminc orosz egygyel szaporodik, addig harminc tatár másféllel, mert az orosz aszszony elmei dolgozni s alig ügyel a gyermekére, de a műszulmán felesége egész nap otthon van.

— Nem bízom én a tatárok jövőjében, efendim. Vambéry is azt írja a törököséget leíró nagy munkájában, hogy halotti jelentést ír.

— Azt régen írta Vambéry, most már az ő véleménye is más.

Különbőn a keletiek tudása róltunk és érdeklődése, melylyel felénk fordulnak, legnagyobb részben a Vambéry személyéhez fűződik. Nincsen olyan műveltebb hoda, vagy molla, sőt kávé sem, a melyik az ő nevét ne ismerné. Sokszor csak azért fogadtak szívesen, mert tudtam egyet-mást mondani Vambéryről. A keleti ember kedves közvetlenségével kérdészködteket mostani sorsáról, családjáról, egészségeről, sőt olyan is volt, a ki keményen a lelkeimre kötötte, hogy el ne fedjem üdvözölni Vambéryt az ő nevében.

Egy kávé egész tüzellel állította, hogy ő bizonyosan tudja, hogy Vambéry miniszter lett Törökországban az új kormányrendszer alatt.

Megérkezem egy kávéháza.

— Szalam alejkum, efendim, te vagy a kávé?

zását tenné szükségessé, a mi különösen a vidéken, számos főszozolgabírósnál egyelőre alig véhető ki.

Mindenesetre haladás azonban és egész büntető-eljárásunk szellemének megfelelő újítás az, hogy a tisztí ügyész, bármely hivatalból üldözendő kihágás esetében, mint közvádló léphet föl. Ez gyakorlatilag a közérdek szempontjából már csak azért is fontos, mert a súlyosabb beszámítás alá eső kihágásoknál, éppen a közérdek megóvása céljából, biztosítva van a közvádló fölébviteli joga, a mivel a rendelet 24. szakasza szerint minden ügyben közölni kell az ítéletet. Neki tehát módjában áll az eljárás megszüntetése, vagy följelentés esetében is fölébvezéssel élnie.

Uj intézmény a szakképviselek szereplése a rendőri büntető-eljárásban, a kik kiváltságos képp közegészségügyi közgazdasági, közforgalmi vagy egyéb különleges közérdekek képviselőit, följelentés tételére és a megindított eljárásban való részvételre vannak följogosítva.

Ezek az újítások nem fogják ugyan a kihágások számát csökkenteni; sőt ellenkezően, de hatni fognak a rendőri bíráskodás modernébb tételére és közelebb hozzák a bíróságok által gyakorolt igazságszolgáltatáshoz.

A terhelt jogainak megvédése tekintetében gondoskodik az eljárás arról, hogy maga a följelentés, a terhelt és tanúk előzetes kihallgatásáról főlvevett jegyzőkönyvek megtekintése ne legyen megtagadható, valamint gondoskodik arról is, hogy a terhelt meghatalmazottjával hatósági személy ellenőrzése nélkül is érintkezhetik. Ide tartoznak azok a részletes intézkedések is, a melyek az előzetes letartóztatásra, a terhelt előállítására vonatkoznak és a melyek közül kiemelendő az az intézkedés, hogy abban az esetben, ha a család, munkaadó vagy bármely más alkalmas egyén keszeséget vállal azért, hogy a terhelt idezésére a rendőrbírósg előtt megjelenik: akkor az előzetes letartóztatást mellőzni, az elrendelt letartóztatást pedig azonnal meg kell szüntetni. Ha azonban az így szabadlábra helyezett terhelt nem jelenik meg az idezésre, akkor kézrekerítése költéségében a kezest kell elmarasztalni.

A rendeletnek a legéletbevágóbb újítása kétségkívül a büntetőbírósg behozatala a rendőri bíráskodásban. Vagyis az az eljárás, mely tárgyalás megtartása nélkül alapít meg büntetést egyes kihágásoknál, de a mely hatályát vesz, ha a fé 15 nap alatt az ügy tárgyalását kéri.

Mindenesetre ez az újítás az, a mely

legtöbb alkalmat fog szolgáltatni ellentétes véleményekre és a melyről csak a gyakorlati életben való alkalmazása után fogunk alapos véleményt mondhatni.

Magának a büntető parancsnak intézménye jogéletünkben nem új és nem ismeretlen. Szabályozva van ez már a bűnvádi perrendtartásban is, ahol azonban a gyakorlat nagyon is szűk térre szorította. Anynyira szűk térre, hogy a rendőri bíráskodásban való alkalmazása majdnem teljesen újításszamba megy. Anynyival inkább, mert alkalmazásának itt sokkal tágabb tere is nyílik, mint a bűnvádi perrendtartásnál.

A rendelkezésre álló legutóbbi statisztika ugyanis azt mutatja, hogy a bűnvádi perrendtartás alapján az ország összes bíróságai a legutóbbi év folyamán összesen 1943 büntetőparancsot bocsátottak ki. Ebből a számból anyakönyvi kihágásokra esett 1445, szerencsejegyek által elkövetett kihágásokra pedig 374. Vagyis az egész intézmény ugyszólván csak e két kihágásnál ment át a gyakorlati életbe.

Most már a kérdés: heyeznek és célszerűnek bizonyulhat-e a büntetőparancs behozatala a rendőri bíráskodásban, a hol e tekintetben a rendelet az a szabályt állítja föl, hogy bizonyos föltételek mellett az elsőfokú rendőri büntetőbíró a terhelt ellen előzetes tárgyalás nélkül büntetést szabhat ki, ha olyan kihágásról van szó, a mely miatt harminc koronát meg nem haladó büntetés állapíthatik meg?

Azt mondja a miniszteri rendelet, hogy ilyen büntetőparancs akkor bocsátható ki, ha a följelentés hatóság, közhivatalnok, vagy hatósági közeg hivatali hatáskörében szerzett közvetlen tapasztalata alapján teszi meg a valósága ellen nem merült föl aggodalom. Vagy kibocsátható akkor is, ha a följelentés magánföltételek ered, de köz-vagy magánokirattal, vagy más bizonyítékkal van a kihágás elkövetése valószínűsítve és a rendőrbíró meg van győződve a vád alaposágáról.

Ebből kétségtelen, hogy a mennyiben a följelentés a formai kellekeknek megfelelő a rendőrbíró mindig bocsáthat ki büntetőparancsot, mert hogy mikor merül föl aggodalom a vád valósága ellen, vagy mikor van meggyőződve a rendőrbíró a vád alaposágáról, — ezt megállapítani az ő diszkrecionális joga.

Tehát csaknem teljes bizonyossággal, előre meg lehet állapítani, hogy a rendelet életbe lépté után a rendőrbírósgok mindig büntetőparancsot fognak kibocsátani, valahány-

kákban, összeírta. Ez azután a »Krim tárikhi« a Krim története. A mű gyönyörű kéziratát láttam; valósgagos remek példája az emberi türelemnek; az a könyv nyomtatva sem lesz szebb.

Ez a könyv a krimi tatar irodalom jelesebb termékei közé fog tartozni. Eddig csak egy-egy iskolakönyv, mesékönyv, került ki tatar kezekből, egyébként Krim egészen Stambul hatása alatt van e tekintetben.

Hát nem valami magasan áll ez a világ semmiféle tekintetben. De azért mégis, ha valaha elvessz, — a mi valószínűleg nemso-kára bekövetkezik — vesszünk-e vele, nyel-rünk-e, ahhoz több szempontból hozzá lehetne szólni s ezek közt épp a mi sajátsgagos magyar szempontunknak egészen más véleménye lehetne, mint egyebeknek.

Egy tatar könyvkereskedésben ülök. Mig Sulejman, a kitácsi, valami vásárlóval bajlódik, addig egy hodsának ott kesergék a török-tatar népek gyászos sorsáról.

— Eftendim, — szól egyszer hirtelen a hodsá — te a panturkizmus érdekében dolgozol.

Erre én még sohasem gondoltam.

Szinte megdöbbentem. Ez a hodsá egy pillanat alatt kitalálta s nevet adott annak, a mi körül én évekg csak homályban tapogatóztam.

De azért még most is tagadom, hogy igazá lett volna.

szor a följelentés a formai kellekeknek meg fog felelni és oly kihágásokról lesz szó, a melyekért harminc koronát meg nem haladó pénzbüntetést lehet kiszabni. Így fognak eljárni már csak azért is, mert a rendőrbírósgok úgy a fővárosban, mint a vidéken egyaránt túl vannak halmozva munkával és a tárgyalás mellőzése nagy időmegtakarítással jár. Az intézményt különben is a köz-igazgatas egyszerűsítéséről szóló törvény szabályozza, a mely már 1901-ben elrendelte, hogy a rendőri bíráskodás tárgyában kiadandó miniszteri rendelet állapítsa meg a büntetőparancs kellekeit és kibocsátásának módozatait.

Kétségtelen, hogy a törvényhozást az a cél vezette, hogy egyrészt a felek megkíméltessekné próbb, jelentéktelen kihágási ügyekben a tárgyalással járó kellemetlenségektől, idővesztésegtől, másrészt a rendőrbírósgok munkája is csökkentessék. Kérdés: vajjon ezt a kétfős célt a büntetőparancsossal el fogjuk-e érné?

Itt — nézetem szerint — különiséget kell tenni a városi lakosság és a falusi lakosság között. Városi ember bizonyára igen sok fog akadni, a ki szivesebben fizet néhány korona pénzbüntetést, semhogy félnapot acsorogjon a rendőrbíró szobájában. De mar a takarékos falusi paraszt bizony nem fogja szó nélkül hagyni, ha őt 15—20 korona pénzbüntetéssel sújtják, a nélkül, hogy csak meg is hallgatták volna. A hol a községi jegyző egy kis fáradságot vesz majd magának a terhelt kitanítására, ott elérheti célját a büntetőparancs, de máskép alig. Éppen ezért el kellett volna rendelni, hogy a büntetőparancs kézbesítése nagy- és kisközségekben minden esetben a községi előjárásnál a jegyző vagy helyettese által történjék, mert tapasztalásból tudjuk, hogy a kézbesítők bármily irányú kitanítása semmi eredménnyel nem szokott járné.

Könnyen megeshetik tehát, hogy a büntetőparancs — különösen a vidéken — éppen ugy nem fog bevalni, mint a hogy nem vált be a közgazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvény számos más intézkedése, a minek aztán az lesz a következménye, hogy az egyszerűsítés helyett munkaszaporodás lesz az eredmény.

A rendőri bíráskodásról szóló rendeletnek még egy igen érdekes intézkedése van, a mely angol mintára azt az újítást tartalmazza, hogy maga a rendőri közeg tettenkapás esetén, (például az utcán a kihágás elkövetésekor) az összes jelenlévő feleleknek, tanúknak rögtön a tett színhelyén meghagyhatja, a tárgyalás végett a rendőrbírónál mikor jelenjenek meg, minden további idézés nélkül. Ezt az eljárást a kibocsátandó ügyviteli szabály fogja részletesben szabályozni, de mindenesetre olyan praktikus és érdekes újítás, amely az életben minden valószínűsg szerint bevalik.

Az egész kis kódexről elmondjuk, hogy gondos és alapos munka, a mely a rendőri bíráskodás nivóját mindenesetre emelni fogja és a mely a bűnvádi eljárás nyomán indúva, — egész büntető eljárásunk egységségét tetőzi be.

Ujdonságok.

Szentés, 1909. október 17.

— A megyegyűlés tárgysorozata tábl.

Csongrádvármegyé törvényhatósági bizottsága, mint erről már hírt adtunk, a f. hó 22-én tartja a rendes őszi évnegyedes közgyűlést a vármegyében nagytermében. E közgyűlés tárgysorozatának általánosságban érdekű ügyei a következők: Az alispán évnegyedes jelentése. — Jelentés a legröb adót fizető virilis tagok 1910. évi névjegyzékének összeállításáról. — A vármegyei szabályrendelet módosítása. — A munkaházépítő bizottság előterjesztése, a házépítések céljaira felvett 1 millió korona kölcsöntörlesztési idejének megállapítása tárgyában. — Ugyancsak előter-

— Alejkim szelam, nem én vagyok a káves, én Holdkalács efendi vagyok.

— En meg Magyarországból jöttem s itt kóborlok Krimben a tatárok közt.

— Akkor te a Vámbéry unokája vagy.

— Honnan ismered Vámbéryt, efendim?

— Hogyne ismerném, harminc esztendője, hogy ismerem, dervis-öltözötben is láttam Konstantinápolyban. Beszéltem is vele nem egyszer.

Vámbéryról és a »magyar testvérekről« igen szépen minden hétem én Iszmael bég a Terdsümanba (a melynek szerkesztője, vezércikke és tárcái, tudósítója és korrek-tora egyedül ő; nem ír abba más, csak egy évben egyszer-kétszer, akkor se sokat. Nagy tudomány ám a cár birodalmában az újságc-sínálás. Nem ért ahhoz mindenki.)

Bizony nagy tudomány Oroszországban az újságc-sínálás.

Lalík Karaszubazárban egy fiatal tatar, Resid Medief, a ki tagja volt a híres második dumának Pétervaron. Ez is szerkesztett egy lapot, a »Vatam Kadime«-t, szintén tatarul. Aztán az orosz-japán háború után kellemetlen dolgokat talált írogatni a felsőbb körökről; be is tiltották szépen a lapot azonnal.

Ő is szegény ember, de azért nyomdát hozatott, a mely éppen most fogott Krim történetének a nyomásához.

Egy szorgalmas perckopi hodsá bejárta Krim minden tatárfaluját s amit csak hallott az emberektől s a mit talált a régi króni-

jesztése a gazd. munkaházakról szóló szabályrendelet megállapítása tárgyában. — A várm. közkórház kibővítésére vonatkozó belügyminiszeri leirat és ezzel kapcsolatos alispáni előterjesztés. — A Svab Jakab-féle alapítványnál úresedsében levő két másodosztályú ösztöndíjas hely betöltése. — Heves vármegye körirata a cigányügy országos rendezésének sürgetése tárgyában. — A csongrádi megyei főútszög szövetség megalakulásának bejelentése és ezzel kapcsolatban alispáni előterjesztés. — A vármegyei díjnokok kérelme lakbérilletmény megállapítása iránt. — Szentes város képviselőtestületének a 3-ik ovoda létesítése ügyében hozott határozata ellen Banfalvi Lajos által beadott fellebbezés. — Nyíri Antal és társai szentesi lakosok fellebbezése Szentes város képviselőtestületének a szolgák stb. lakaspénzének emelése tárgyában hozott határozata ellen. — Szurszabó Nagy Kalman fellebbezése Szentes város képviselőtestületének 186—909. sz. határozata ellen, amelyvel ipartelep céljaira 1200 négy-szögöl területet használatra Ka'pagos Szabó Imrénék átengedett.

— **Horváth Mihály emlékezete** A folyó hó 22-én lesz száz éves fordulója annak, hogy a magyar történetírás atyamestere: Horváth Mihály püspök, volt 1849 ki magyar közoktatásügyi miniszter Szentesen, a későbbi Hadsi-házban, amely ma Weisz udvar s amelyet emléktábla, is jelöl, megszületett. Városunk hervadhatatlan érdemű nagy szülőjére a 100-ik születési évfordulójának méltó megünneplése és emlékeztetése tétele érdekében tegnapi értekezletet hívtak össze az alispáni előadóba Cicatricis Lajos dr. alispán és Matéffy Ferenc dr. polgármester, amely értekezlet, hosszas eszmecsere után megalkotott egy nagybizottságot, komondotta azt, hogy Horváth Mihály 100-ik születési évfordulójának emlékeztetése, közadakozásból szobrot állít Szentesen a város nagy fiának és egyben, hogy irodalmi emléket is állítson neki megírta az úttörő magyar történetírónak életrajzát. A terv megvalósítására sükebb körű végrehajtó bizottságot is szerveztek, melynek elnöke: Cicatricis Lajos dr. alispán és Matéffy Ferenc dr. polgármester, jegyzője Csérgő Karoly dr., titkárai: Banfalvi Lajos és Molécz Béla, tagjai pedig Nagy Sándor dr. várm. főjegyző, Soltész Gyula dr. főgimn. tanár, Vajda Antal dr., Sima László szerkesztők és Nagy Imre arvaszéki úrnok. A bizottság sürgösen megkeresi Szentes képviselőtestületet és a várm. törvényhatóságot, hogy a fentjelzett célra bizonyos összeget szavazzanak meg, országos gyűjtést is rendez e célra. Szentes város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tart f. hó 22-én Horváth Mihály emlékeztetése. Az akadémia f. hó 21-ki emlékkönyvben a várost és vármegyét Ulár István dr. apátplebanos vezetésével küldöttség képviseli.

— **Fűszeresek és szatócsok panasza.** A pénzügyi kormányzat utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy csökkentésként lehetőleg a korlátolt italmérségi engedélyeket, illetve azok kiadását. A pénzügyigazgatóságok — úgy látszik, félreértették a miniszter intencióit, mert az utasítás tévesen félfogott értelmében a következők történtek: Az a szatócs vagy fűszeres, aki az idén korlátolt italmérségi engedélyt kért, többnyire elutasított, vagy pedig az ugynevezett "kismértékben való elárúsítási engedély"-lyel igye-

keztek a szájat betömni. Az illető vagy megelégedett ezzel, vagy nem. De 100 közül 99 inkább nem elégedett meg, mert ugyan melyik szatócsfület tud abból a pálinkából megélni, amit címkezték zárt palackokban fogyasztana az üzlete szerényebb igényű, vékonypénzű törzsközönsége? Így aztan akik korlátolt italmérségi engedélyt kértek és kismértékben kaptak, többnyire vagy visszautasították azt, mint reájuk értéktelen, vagy megnyugodtak benne egy — hétig. Ezután ismét benyújtották a kérvényüket és eszedezték kibővítésért, mert a zárt palack nem fog s ha van is csekély forgalma, abból adót, házbért fizetni vagy leróni nem lehet. A pénzügyminiszter rendelete kibocsátásánál nem vette antialkoholista szándék. Intézkedésével hat inkább visszalótt. Mert a munkás, ha zárt palackba egyszerre vesz italt, munka közben hamarost fogyasztja azt a zsebéből, egy kupica pálinkára azonban nem szalad át olyan hamar, munkáját félbehagyva, a szatócshoz. Korlatozni lehet hat a korlátolt italmérségi engedélyek kiadását, de nem o'y félszegen, mint tényleg teszik. 15—20 éve lenálló üzlet — mondjuk gazdat cserél. A fiatal szatócs megveszi az öregöt, féltrissiti az üzletet és kéri, hogy ő is mérhessen ki korlatoltan italt. Leró bélyeget, illetéket, de engedélyt nem kap, vagy nem olyant, a milyent kért. Fellebbez, ismét leró bélyeget, illetéket, de engedélyt így sem kap, mert a körüllevő italmérok kielégítik az igényeket, — így szól a sablonos indokolás. A szegény ördög pénz, vagyunkat fektetett abba, hogy magának megélhetést szerezzen s jön a pénzügyigazgatóság, áthúzza minden számítását. Így jár az is, aki régi üzletet, melylyel korlatolt kimerést bírt, athelyezi. Ez nem helyes eljárás. Új üzletekkel szemben lehet ilyen szigort alkalmazni, de a régi üzletektől, mert gazdát, vagy helyiséget cseréltek, a megvolt jogot elvonni és ezzel anyagi kárt okozni embereknek, nem méltanos dolog.

— **Szélhámoság az ármentesítő társulatokkal.** A csongrádi, torontali és — úgy látszik — az összes magyarországi ármentesítő társulatokhoz fohívas érkezett hónapokkal ezelőtt, amelyben hangzatos jelszavakkal felszólítják a társaságokat, hogy lépjenek be a megalkotandó Magyarországi Ármentesítő Társulatok Országos Tanácsába. Néhány vidéki ármentesítő társulat óvatosságból kérdést intézett a rokortársulatokhoz és többek között a tiszavölgyi társulathoz is avégből, hogy az Országos Tanács megalakítása iránti fohívást az ármentesítő társulatok közös meggyezéséből bocsátották-e ki és hogy kívánatos-e általában, hogy a társulatok belépjenek a tervezett tanácsba. A Tiszavölgyi Társulathoz egy ilyen körirattal is elküldték, amelyben az Országos Tanács székhelye Budapesten, IV. Veres Pálné-utca 11. szám alatt volt megjelölve. A tagbejelentési ívet is ide kérte beküldeni az Országos Tanács szervező bizottsága. A Tiszavölgyi társulat budapesti központi bizottsága most foglalkozott a körirattal. Daniél Ernő báró, a társulat elnöke bejelentette az ülésnek, hogy a köriratról, amelyet ismeretlen helyről bocsátottak ki, meglepéssel vett tudomást. Kiderült, hogy a Tanács szervező bizottságának székhelyéről kijelölt házban nem lehetett kinyomozni a körirat széküldőjét. Elhatározta az ülés, hogy a társulat kötelekébe tartozó összes érdekltségeket, nemkülönbön a duna-

völgyi társulatokat is értesíti a körirat állításainak valótlanságáról. Megállapította a központi bizottság, hogy nem igaz az a híresztelés, hogy az országos tanács szervezését az ország legnagyobb társulatai és azok előkelőbb felbirtokosai kezdeményezték volna. Nem igaz, hogy a tanácsba való belépésért már valamennyi társulat bejelentette volna. Valótlán továbbá az is, hogy a földművelésügyi minisztérium ilyen országos tanács létrehozását hajlandó volna támogatni. Úgy látszik, hogy a fohívást szélhámosok küldték széjjel.

— **Milyen idő lesz? Meteor** erről a következőket írja: Az időjárásban szeptember 28—29—30-ka körül voltak többnyire csapadékos változások, majd állandóbb jellegű vált az időjárás, melegebb jelleggel, közben borulattal és október 10-én kevés esővel. Az október 15-ki változasi nap van hivatala hatáskörében változatosabbá tenni az időjárást, de még mindig csak részletes csapadékkal és gyengébb hősüléddel, miután a napon egy nagyobb szélszóró feltecsoport van, amely még eddig nagyobb izgalom nem mutat. Van ezenkívül még egy tömörütebb folt is, de ez szintén csendes es kicsiny. Segíti ezeket holdunknak földtávolai állása, szemben Jupiternek holdunkkal való együttállásával, melynek befolyása az időjárást a 18-ki változasi nap hatásköréig változatosra teszi a 13—14-ki változasi napok segítségével. A 18 ki csomópont hatáskörétől fogva újra állandóbb jellegű időt várhatunk, amelyet a 26-ki változasi nap fog végleg megzavarni, hozva hűvös, csapadékos, esetleg ha tömörebb foltok mutatkoznak a napon, deres, vagy fagyos időt is. Október hó még hatralevő változasi napjai 18—22—26—27 és 28-án állanak be. November hó változasi napjai 4—9—11—17—20—22—24 és 27-re esnek. Ezek közül a legerősebb hatásúak a 4—9—17—24 és 27-iek. A 4-ki állandóbb és cryhébb, szárazabb jellegű, a 9-ki változó, de inkább szeles, esetleg hűvös, vagy hideg; a 17-ki enyhe, a 24-ki szeles vagy viharos, hideg jelleggel és csapadékkal, melyre a 27-én beálló és nálunk nem letható teljes hoidfogyatkozás csökkentőleg fog hatni.

— **A Pusztamérgesi bonyodalom.** Pusztamérges községben, ahol eddig nem volt iskola, S. o. s. a Dező királyi tanácsos tanfőügyelő felterjesztésére két tanító fizetését államszéklyéppen engedélyezte a miniszter. A választás a napokban kellett volna megjelteni, de ez csak részben sikerült. A férfi tanítót Mikó János személyében egyhangúlag megválasztották, de annál több baj volt a tanítónő választással. Előbb megválasztották Horváth Mariát, de miután a lakosság katolikus, a tanítónő pedig evangélikus, nem lett volna, aki a vallást tanítsa, újabb választást rendeztek s megválasztották Korom Mariát. Ezt az utolagos választást többen megfőlbezték, közük az első ízben megválasztott Horváth Maria is és most a közoktatásügyi miniszter fogja megoldani a pusztamérgesi bonyodalmat.

— **Zászlószentelő ünnep Tápén.** Szép ünnepséget lát Tápé község lakossága az elmúlt vasárnapon, amikor a Tápé Népkör zselőjét szentelték föl. Az ünnepség délután 2 órakor a szegedi vendégek fogadtatásával kezdődött, akik főzött Vetró Párna a Lőrinc elnök és a tápéi népkör disztája vezetésével a szegedi felsővárosi népkör 15 tagu küldöttséggel volt képviselve. Három órakor Bonyháy Sándor elnök. S. z. l. Rozália zászlóánya a 14 férfete öltözött korszorú leányval a templomba vonult a zászlószentelésre összegyűlt többszáz főnyi közönség, hol Bagoss Béla plébános

szentelte föl a zászlót és ennek végeztével Kelemen Béla dr. főispán képviselőtében verte be az első szöveget, utána pedig Bonyhay Sándor a népkör elnöke. Reok Ivan díszelnök, Becsey Károly dr. dístag és a népkör ügyésze és Kósó István dr. dístagok szöveget verte be, fölolvasta egyben az unnepegről való elmaradást kimentő leveleket. Ezután a népkör helyiségébe vonult vissza a közönség, hol Bonyhay Sándor elnök udvözlő beszéde után a zászlósöveg bevérsét folytatták. Este 8 órakor diszvacsoara, ez után pedig reggelig tartó tánczarta be az unnepeget.

— Színházi műsor. A színház igazgatósága most két hetre alapította meg előre a műsort a következőkben: Ma délután »Varázskeringő« operett felhelyarakkal, este paratlan bérletben Tancos huszárok operett, hétfőn kaméliás hólgy színű paros bérletben, kedden paratlan bérletben Pillangó kisasszony és Paraszbecsület, szerdán paros bérletben Iglói diákok enekes vigjáték, csütörtökön paratlan bérletben Kék egér bohózat, pénteken zónacéladásban Erdészi énekes operett, szombaton paros bérletben Baránykák operett, vasárnap délután felhelyarakkal Ingyenélők vigjáték, este bérletszünetben Janos vitéz, hétfőn paratlan bérletben Hivatalnok urak színű, kedden paros bérletben Aranyvirág operett, szerdán paratlan bérletben kabaret-est csütörtökön paros bérletben Jökedvü paraszti, operett, pénteken zónacéladásban Tancos huszárok operett, szombaton paratlan bérletben Iglói diákok enekes vigjáték, vasárnap délután Peleskeintárius, este paros bérletben, A király vigjáték. November 1-én paratlan bérletben a Moínar és gyermekei.

— Baromfityesztők figyelmébe. A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület baromfityesztőknek a folyó évben is oszt ki a földmívelésügyi minisztérium úján nyert fajbaromfiakat és pedig orpington és plymouth tyukot, emdeni udakat, pekingi kacsat és fehér mexikói pulykat. Akik erre igényt tartanak, jelentkezzenek a gazdasági egyesület titkári hivatalában.

* A fák, rózsák, cserjék és összes fanemű csemetek ültetése ősszel. Sokszor csoda atos, hogy az ember mily szívesen ragaszkodik hagyományaihoz és szokásaihoz s ismételt felvilágosítások és tárgyalások oktatások dacára mily nehezen szakít azokkal s barátkozik meg újjaikkal. Ezt az esetet különösen a fák, rózsák, cserjék stb. ültetésénél konstatalhatjuk. Még mindig tulsok ültetetik tavasszal! Mennyi jóakarát, mennyi lelkesedéssel megkezdett kertészeti tevékenység jut ezáltal zatonyra! Ha a természet ősszel pihenőre tér s vele a fák és cserjék a nedvkeringést beszüntetik, ha a növények lombot hullatnak s a bekövetkező hosszú téli alvásra előkészületeket téve a növények és hajtással felhagynak, már a kezdő kerteszkedő is megértheti, hogy a pihenés ezen állapotban az ültetést és átültetést összehasonlíthatatlanul nagyobb eredménnyel kísérik, mintha ezt tavasszal végeznék. A nedvkeringés már januárban indul meg, a nap melege már akkor ingerli megújító életműködésre a rügyeket és gyökereket; nagyfontosságú tehát az ültetést ősszel végezteni,

hogy a fa, cserje vagy róza a következőkénté kihajtást zavartalan pihenésben előkészíthesék. Ha az ültetést tavaszra hagyjuk, a mikor már minden hajt vagy rügyez, akkor szükségyszerűleg a nedvkeringés hatalmas visszaszorítása következik be, a hajtás megzavaratik, az életműködés hosszabb időre megkötetik, ezáltal pedig erőszakkal gyengítjük a növény életképességét. Viszont ősszel a fa, cserje vagy róza teljesen pihenő állapotban jó új rendelkezési helyére, az őszi és téli nedvesség köllőleg lhat a frissen felásott talajba, a növény nyökereivel ennek következtében letelepedik s mihielyt a januárban mindinkább magasabbra törekvő nap melege a növény életben észrevehetővé válik, a mar ősszel ültetett fák és cserjék rugyit megdagnadnak, életműködésüket újbol akadálytalanul kifejthetik. A tavasz ébredésével az ősszel ültetett fák friss zöld lombdíszt mutatnak, a tavasszal ültetettek ellenben sokszor május végéig sinylődnék s csak lassan és fokozatosan labbadnak. Mühlé Árpád, az ismert temesvári faiskolai tulajdonos kiterjedt vevőkört élvek hosszú sora óta lankadatlanul serkenti az őszi ültetésre s a kertbarátok érdekében ismételtten faradozik az őszi ültetés előnyeinél ismertetésében. Azon általános ismert és méltányolt sikerek, melyek a temesvári faiskolaiból származó fakkal, rózsákkal stb.-vel elértettek, oroszánrészen az őszi ültetésnek tulajdonítandók. Reynolds Hole, a világhírű angol rózsatanészto, más szaktekintélyekkel elientében, kik a fa- és róza ültetésről egész köteteket írtak, mint a faültetés alphasját és emegaját csak e két latta eső szot. »Ültetés-egyetek novemberben« hirdette barátainak. E böics mondat lapidaris rövidségében föfelte-le a fiatal ültetvények egészséges és erőteljes növekedésének.

* Tisztelt olvasóink! Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a »Scott-féle Emulsió«-val, mely általános ismert haziszer, vagyis csukamajolaj, csakhogy az uróbbít teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a »Scott-féle Emulsió«-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszerárakban.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly hetegéseket behoaszítja, de a SCOTT-féle csukamajolaj EMULSIÓ beaszítja az ajtót, még mielött a hetegség oda beferkőzhetne.

A Scott-féle Emulsió

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy lirnővre tett szert. Orvosok, szülőknek, szülők és hetegek ajánlják mindennemű torok- és mellhajoknál mint az egészség megbizható támaszát.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió a legkiválóbb. vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halásztörökjűk figyelmébe venni.

Kapható minden gyógytárban.

Színház.

Szerdán Rajna és Szirmai nagyszerű operettje, anémet Tanzregimentből átdolgozott »Tancos huszárok« operett került színrre. Az operettet közönségünk Farkas Ferenc színtársulatától maráta, jobbadán a mostani szereposztásban, legalább ami a főbb szerepvivőket illeti, akik most is kifogástalanul jók voltak s akik közül első helyen kell említenünk Szalontai Ferikét (Thea) és Halasz Iionkát (Ede) kik énekükkel és játékukkal egyformán rászóigáltak a közönség lelkes tapsaira. Az ujak közül első helyen áll Kerényi Adél (Hertha) akinek brillans énektechnikája és tisztán csengő hangja ezúttal is megráda a közönséget és Szalontai (Gehring) akiből ha hangját iskolazza, elsőrendű tenorista válik.

Csütörtökön francia bohózat ment, Blum és Toché társzerzők »Coulissé« című 3 felvonásosa, melyben a címszercept Nagy Imre díszkrétén bár, de ellenállhatatlanul kacagató kumikummal játsza meg, nem vadászva a karzat első tapsaira, de annal érdekesebb zsánerképét adva a felsőbb tarsiadaikomban magát nélkülözhetetlené tevő elősdi nek, akinek baklövései körül szövdők a kacagató bohóság egész laza meséje. Pompas partnernei voltak: Saary Margit (Rozina), Balácsi (Szénkaszte), Tamassy Jozsa (Luise), Farkas Ferenc (Gaszton gróf) és Turányi (Luczien). mig az epizód szerepekben Halasz Iionka (Anett), Homokai Gabriella (D'Esparoiliné) és Rónai Hermin (házmester né) exaelláltak.

Pénteken zónában és igen jól öszszevágóan a »Lottiezredesei« régi jó operamnt. Tegnap a Pillangó kisasszony zenés drama és a Paraszbecsület opera került színrre, ma este pedig paratlan bérletben a Tancos huszárok operettet ismétlik.

Kérelem.

Az állami főgymnasium igazgatósága felkéri Derzi Kovacs Ferenc tanár úrnak volt tanítványait, hogy a Derzi tanár ur nevére, 25 éves tanári működésének megünnepelésére létesítendő alapítvány alapító levélnél megkeresésébe végett holnap, hétfőn, október 18-án délután 4 órakor sziveskedjenek megjelenni a főgymnasium rajztermében.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak címre: L. Schlesinger Berlin 18. (Deutsche land) 52—2

Felcélós szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS. Kiadótulajdonos »Szentos és Vidéke« Könyvnyomda.

Bárhol

Csak a MAGGI névvel és a kereszt-csillag védjeggyel valódi!

legyen szükségünk húslévesre (lévesekhez, főzelékekhez, mártásokhoz), úgy azt a leggyorsabban, legolcsóbban és legkényelmesebben készítjük a

keresztcsillag

MAGGI-féle

húsléves-kockából,

Csak forró vízzel kell leönteni!

darabja 6 f. I.

A Szentesi Központi Takarékpénztár R.-társaság

Kölcsönt ad:

Váltóra,
ház- és földbirtokra

Előleget nyújt:

Értékpapírokra, árúkra és mező-
gazdasági terményekre.

Takarékbetétet:

elfogad, azokat adómentesen
kamatoztatja.

Tűz és jegkár ellen:

biztosításokat felvesz és
életbiztosításokat köt.

Elvállalja:

leterhelt házak és földbirtokok rendezését,
valamint házak, földek adásvételét a legelő-
nyöbbséggel feltételek mellett.

Hosszú lejáratú:

törlesztéses felmondhatatlan kölcsönt ad és
közvetít 10-től 65 évre, régi kölcsönököt
kicsérél.

Heti betéteket:

4 éves csoportokban 1 koronás heti befizet-
téssel alakít és a betéteket üzleti nyereség-
ben részesíti.

A SZENTESI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Legalább 12 millió ember kezében
fordul meg 1910. évben a

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”

vasúton, hajókon, szállodákban, vendéglőkben, kávéházakban, fürdő- és nyaralóhelyeken, szanatóriumokban, gyógyszerészeknél, orvosoknál, kaszinókban. Egy szóval mindenütt megtalálható — ezért a reklám terén **nem mindennap kínálkozó** kedvező alkalom az ezen nagyszabású munkában való hirdetés.

A „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ” IV. évfolyama 1910. január havában, tehát csak egyszer egy évben, szokatlanul díszes kiállításban, mint a Magyar Védőegyesület hivatalos közlönye jelenik meg hitelesen igazolandó **huszonegyezer példányban ingyen és bérmentve** lesz szétküldve.

Ezen bézagnyólló és nagy horderejű munkát egész éven át a nagyközönség milliói olvassák. — A hirdetőnek olyan előnyököt biztosít, amilyen **semiféle más reklám által nem érhető el.**

A „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”-ban megjelent hirdetések egész éven át folyton szem előtt vannak és akaratlanul is szembeötlenek.

A „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ” olvasóközönsége vegyes, így mindennemű árúciikk hirdetésére kiválóan alkalmas.

Busás kamatot hoz ez országos reklámat idéző elő a „MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”-ban megjelent minden hirdetés, mert a tapasztalat beigazolta, hogy az eredmény olyan meglepően nagy volt, hogy a hirdetőket önként újították meg hirdelési megbízásukat.

HIRDETÉSI ÁRAK:

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$ old.
90/108	45/108	22/108	60/108 m/m
A hirdetések között:	60.—	35.—	20.—
A szöveg alatt:	80.—	45.—	25.—
A szöveg közötti színes mellékleten:	70.—	38.—	22.—
			48.—

Kérjük szíves hirdetési megbízását soronkívül beküldeni, hogy a hirdetésnek még jó helyet biztosíthassunk.

Telefon 173—17.

4—2

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”
ERDŐS JÓZSEF
Budapest, VI. Eötvös-útea 36. I. 9.

Legnagyobb kitüntetés

„Grand Prix” St. Louis 1904.

Legnagyobb kitüntetés

„Arany államérem” Nürnberg 1906. 5—1

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen

Legjobb SZÉPÍTŐSZER a

B. 5—1

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát, (Mitesser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít. ÁRA: kistégely 1 kor., nagy tégely 2 kor.

Kiváló tolett-cikk: Margit-hőlgypor (3 színben) 1 kor. 20 fillér. Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen gyógyszerész **ARAD.**

Főraktár Szentesen: Dr. Várady Lajos,
Sámuel Béla, Metzger Károly, és
Vecsery Miklós gyógyszerészek
szertárában.

Paratlan
csodás
hatású

Óvakodjunk
utánzatoktól.

Intésítés.

A nemzeti munkálatok a város határában bevégeztettek s annak megállapítására, hogy a felvételek helyesen történtek-e? egy bizottság működik a túl a kurcai közgyűlési teremben, hol e hó 18-tól 23-ig, a következő határrészek lesznek vizsgálat tárgyává telve:

Alsórért október 18. 19-én.

Felsőrért október 20-án.

Berek, Bereklapos, Berekhát október 21. és 22-én.

Nagynyomás, Fertő október 23-án.

Felhívtnak ezen határrészi birtokosok, hogy a bizottsági ülésen ingatlanai felvételét a kitűzött napokon délelőtt 10—12 óráig tekintsek meg, hol az esetleges tévedések indokolt felszólamlásaik alapján kiigazítottak.

Szentesen, 1909. október hó 15-én.

Farkas Mihály.
adóügyi tanácsnok.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellspaszillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor.

Próbadoboz 50 fill.

Fő- és szétküldési raktár:

» **NÁDOR** »

GYÓGYSZERTÁR.

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellspaszilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugénia, Metzger Ede, Török János, Várady L. ifj., Vecsery Miklós és Sajó György gyógyszerárakban. 26—1

MIT ÁRUL!?

KLÁR ANDOR, DEBRECEN.

Szenet. Meszet. Műtrágyát. Nyersolajat. Gépolajat.	Modern malomberendezéseket. Gőzgéptelepeket. Diesel-Nyersolajmotorokat. Gazdasági gépeket.

Bankosztély:

kieszközl: törlesztéses kölcsönöket, elad es vesz föld- és erdőbirtokokat lebonyolít parcellázásokat és mindenféle bankügyletet.

Legjobb összeköttetés!

forduljon minden érdeklődő,

ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcszerjék, Tülevelűek, Kerítésnövénnyek, Bogyógyümölcsök stb. 12—2

Szőlőoltványok. (l. ssma árú)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

4997. kp. 1909.

Az 1907. évi XXVII. t. cz. 13.§-a értelmében az iskola épületek bejáratai fölött elhelyezett nemzeti címerek gondozása tárgyában.

Felhívás.

Az 1907. évi XXVII. t. cz. 17.§-e értelmében a vármege területén működő összes elemi népiskolák bejáratai fölött a m. kir. vallás és közoktatásiügyi miniszter 1909. évi 64666 számú rendelete folytán elhelyezett

magyar nemzeti címerek megóvása a közigazgatási és rendőr hatóságok gondját képezi. Figyelmeztetem Szentes város lakosságát, hogy azok bármilyen megrogallása a törvényrendelkezési szerint szigorúan büntetettnek. Óvakodjanak azért a polgárok ezen címerek bemooskolásától, megcsonkításától úgy, mint megsemmisítésétől.

Szentes, 1909. évi október hó 10-én.

Dr. Herczegh
h. főkapitány.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-FÉLE

PÉMETEFŰ CUKORKÁNÁL

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

10—1 I. DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Alomtőzeg

szalmát helyettesítő, kitűnő alomtőzeg **Börvély** szatmármegyei állomáson átadva 100 métermázsánként 250 korona. E tőzeg 5—6-szor nagyobb felszívóképességű mint a szalma, kevés gipsz vagy mésszel keverve, nitrogéndús trágyát szolgáltat.

Megrendeléseket elfogad

Klár Andor. Debrecen.

Telefon 445 sz.

8801—909.

Szentes város polgármesterétől.

Hirdetmény.

A köztenyésztésre szánt magánmének vizsgálata 1909. évi október hó 20-án délelőtt 8 órakor fog a Jurénák-ház előtt megtartatni; ennél fogva felhívom mindazon mén tulajdonosokat, kik ménjeiket köztenyészésre engedélyeztetni óhajtják, hogy a fent kitett határidőre azokat mutassák be.

Szentes, 1909. okt. 10.

Dr. Mátéffy
polgármester.

